

Tekst til Hverdagslivspalten i TA lørdag 22.10.16

Av Beate Alstad

MUSIKK OG HUDORGASME

Mange har opplevd skjelvinger, at det kiler, gåsehud og svette bare av å lytte til god musikk. BBC forteller om et fenomen de kaller "hudorgasme". En opplevelse som kan dukke opp når man blir så overveldet av å lytte til en kraftfull musikk, at det kan sammenlignes med en seksuell orgasme.

Professor i psykologi Loui, fra Connecticut i USA, har forsket på menneskelige reaksjoner på utvalgt musikk. Hun beskriver hudorgasmer som et " helt unikt fenomen av musikkutløste følelser", og er en nytelse som varierer fra person til person. Nyelsen påvirker forskjellige deler av kroppen, avhengig av personen og omstendighetene. Den har mange likhetspunkter med den seksuelle orgasmen både biologisk og psykisk. Professor Loui hadde en egen interesse for å forske på musikk og hudorgasme. Hun hadde som ung kvinne opplevd å kjenne " et støt gjennom kroppen, sommerfugler i maven og økt puls" ved å høre en spesiell sang spilt på radioen. Opplevelsen var så intens at hun ikke klarte å foreta seg noe annet enn å lytte til og nyte musikken.

Musikk har gjennom alle tider vært viktig for sterke følelser og det mektige begjæret. I middelalderen var musikk en svært viktig del av den ridderlige kjærligheten. Trubadurene spilte kjærlighetssanger som var skrevet spesielt for den utvalgte. Disse høviske flørtene inneholdt ikke snurten av sex, men i stedet anerkjente de den tunge følelsesmessige kjærligheten. Det sto hemmelige stevnmøter på programmet, og ikke fysiske uttrykk for hengivenhet. Hengivenheten ble isteden uttrykt gjennom tekst og musikk. Denne høviske kurtisen startet ved hoffene i sør Europa på 1000 tallet, hvor trubaduren kunne beundre en kvinne av høy status gjennom sin poesi og musikk. Rikdom og familiebakgrunn var ikke viktig, så her kunne fattige menn kjempe seg fram til en plass som ridder.

Mange store madrigaler, som er en italiensk betegnelse for korte, kunstferdige dikt med strofer på tre eller fire verselinjer, handlet om kjærlighet. Noen av sangene handlet egentlig om seksuelle aktiviteter, ofte utendørssex, og om døden som var en metafor for orgasmen.

Forståelsen av hvordan musikk påvirket kropp og sjel økte rundt århundreskiftet. Det kom da en strøm av artikler skrevet av forskere som undersøkte hva slags musikk som forårsaket disse intense fysiske reaksjonene hos enkelte mennesker. Det ble avdekket at enkelte harmonier, stigninger og fallende akkorder eller melodisekvenser kunne forårsake disse reaksjonene.

Forskerne Huron og Margulis oppdaget i 2011 at musikk som bryter med forventningene våre forårsaker de kraftige følelsene som er lik på den seksuelle orgasmen. Dopamin blir frigjort i hjernen og hudorgasmer kan sammenlignes med den samme seksuelle nytelsen som oppnås ved sex.

Musikkstykker med toner som kolliderer med hovedmelodien kan også være meget kraftfullt, som for eksempel i Adeles "Someone Like you".

Så kjære leser hvis du kjenner en deilig, intens følelse som er så kraftfull at den påvirker hele kroppen neste gang du hører denne sangen, kan det være at du har fått din første bevisste hudorgasme.

God helg, Telemark.